

زبان عربی ۲

** عَيْنِ الْأَصْحٰ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ:

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا:

(۱) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از پروردگار بهراسید و سخن مستحکم بر زبان آورید!

(۲) کسانی که ایمان آوردند، از خداوند بهراسند و به‌درستی سخن بگویند!

(۳) ای کسانی که ایمان آوردید، از خداوند بترسید و محکم سخن بگویند!

(۴) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، تقوای الله را پیشه کنید و سخنی استوار گویند!

۲- قَدْ عَوَدْتُ نَفْسِي أَلَّا أَدْخَلَ فِي مَوْضِعٍ يُعْرَضُنِي لِلتُّهْمِ:

(۱) خود عادت دارم که در موضوعی داخل نشوم که مرا در معرض تهمت قرار می‌دهد!

(۲) خویشتن را عادت داده‌ام، که در موضوعی که مرا در معرض تهمت‌ها قرار می‌دهد، دخالت نکنم!

(۳) خود عادت دارم که در هر موضوع که باعث می‌شود در معرض تهمت قرار داده شوم، داخل نشوم!

(۴) خود را به عدم دخالت کردن در موضوعاتی که مرا در معرض تهمت‌ها قرار می‌دهد، عادت داده‌ام!

۳- طَوْبِي لِلْمَرْءِ الَّذِي يَسْتَعْدِمُ لِسَانَهُ فِي ذِكْرِ الْخَيْرِ وَ يَجْتَنِبُ عَنِ كَلَامٍ يَجْلِبُ لَهُ الْمَشَاكِلُ:

(۱) آفرین به انسان، آنکه زبانش را در ذکر خیر به کار گیرد و از سخنی پرهیز کند که برایش مشکل آفرین است!

(۲) خوشا به حال انسان که زبانش در گفتن خوبی استفاده می‌شود و از سخنانی که برایش مشکلاتی به همراه می‌آورد، اجتناب می‌کند!

(۳) خوشا به حال انسانی که زبانش را در ذکر خیر به کار می‌گیرد و از سخنی که برایش مشکلات می‌آورد، اجتناب می‌کند!

(۴) آفرین به انسانی که در گفتن خیر از زبانش استفاده کند و از سخنان مشکل آفرین اجتناب نماید!

۴- خَيْرُ الْفَضَائِلِ السَّكُوتُ لِأَنَّكَ بِوَاسِطَتِهِ تَسْتَمِعُ إِلَى كَلَامِ الْآخَرِينَ فَتَعْرِفُ عِيُوبَهُمْ وَ تَخْفَى عِيُوبُكَ:

(۱) بهترین فضائل سکوت است، زیرا تو به واسطه آن به دیگران گوش می‌دهی و عیب‌هایشان را می‌شناسی و عیب‌هایت پنهان می‌ماند!

(۲) سکوت بهترین فضیلت‌هاست، چون که توسط آن سخن دیگران را می‌شنوی و نقص‌هایشان را می‌فهمی و عیب‌هایت را مخفی می‌کنی!

(۳) خاموشی اخلاق پسندیده نیکویی است، چون توسط آن با گوش دادن به کلام دیگران، نقصشان را می‌فهمی و کاستی‌های مخفی خواهد ماند!

(۴) نیکوترین فضیلت‌ها خاموشی می‌باشد، زیرا به کمک آن به حرف دیگران گوش می‌سپاری پس عیب‌های آن را می‌فهمی و عیب‌هایت ناشناخته می‌ماند!

۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) تَكَلَّمُوا تَعْرِفُوا فَإِنَّ الْمَرْءَ مَخْبُوءٌ تَحْتَ لِسَانِهِ: سخن بگویند تا شناخته شوید، پس انسان زیر زبانش مخفی است!

(۲) لَا تَقُلْ مَا لَا تَعْلَمُ، بَلْ لَا تَقُلْ كُلَّ مَا تَعْلَمُ: هر چیزی که نمی‌دانی نگو، بلکه همه آنچه را که می‌دانستی نگو!

(۳) رَبِّ كَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ أَبَدَتْ قَائِلُهَا مِنَ النَّارِ: چه بسا سخن نیکویی که گوینده‌اش را از آتش دور می‌سازد!

(۴) إِنِّي أَبْحَثُ عَنْ عَمَلٍ يُفِيدُنِي فِي الْمُسْتَقْبَلِ: من به دنبال کاری می‌گشتم که در آینده برایم مفید باشد!

۶- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) شَاهَدْتُ طَالِبًا سَاعِدًا زَمَلَاهُ فِي الصَّفَةِ: دانش‌آموزی را دیدم که به هم‌کلاسی‌هایش در کلاس کمک کرده بود!

(۲) رَأَيْتُ فَلَانًا أَمْسَ يَحْصُدُ الْمَحَاصِيلَ فِي الْمَرْعَةِ: دیروز کشاورزی را دیدم که محصولات را در مزرعه درو می‌کند!

(۳) مَنْ خَافَ النَّاسَ مِنْ لِسَانِهِ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ: هرکس مردم از زبانش بترسند، پس او از اهل آتش است!

(۴) أَقْرَأُ كِتَابًا أَفْهَمَ بِهِ التَّصَوُّصَ الصَّعِيَّةَ: کتابی را می‌خوانم که با آن متن‌های دشوار را می‌فهمم!

۷- «لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ» عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي مَفْهُومِ الْآيَةِ:

(۱) عمرها کار تو با گفتار بی‌کردار بود / بعد از این کردار بی‌گفتار می‌باید شدن!

(۲) ز بهر سود کسان گو نه بهر شهرت خویش / که قول بی‌غرضان در جهان سمر گردد!

(۳) راه رو راه، گرد گفت مگرد / که به گفتار ره نشاید کرد!

(۴) حافظ خام طمع شرمی از این قصه بدار / عملت چیست که فردوس برین می‌خواهی!

** اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

«فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ ذَهَبَ رَجُلٌ وَ ابْنَةٌ فِي الطَّرِيقِ وَ مَعَهُمَا حِمَارُهُمَا وَ هُوَ يَحْمِلُ الْحَطَبَ. فِي الطَّرِيقِ رَكِبَ الرَّجُلُ وَ كَانَ ابْنُهُ عَلَى حِمَارِهِ. فَحِينَمَا شَاهَدَهُ النَّاسُ، قَالُوا: إِنَّنِي بَرَكَبَانِ عَلَى الْحِمَارِ! لَمَا سَمِعَ ذَلِكَ الرَّجُلُ أَقْوَالَ النَّاسِ طَلَبَ مِنْ ابْنِهِ أَنْ يَنْزِلَ عَنِ الْحِمَارِ وَ يَجْرَهُ. (او را بکشد). فَقَالَ النَّاسُ: ذَلِكَ الرَّجُلُ أَحْمَقُ جِدًّا! أَبُوهُ يَرَكِبُ عَلَى الْحِمَارِ وَ هُوَ يَجْرَهُ. فَنَزَلَ الرَّجُلُ مِنَ الْحِمَارِ وَ رَكِبَ ابْنَهُ. فَقَالَ النَّاسُ شَابٌّ يَرَكِبُ عَلَى الْحِمَارِ وَ أَبُوهُ يَجْرَهُ! فَنَزَلَ الْاِثْنَانِ عَنِ الْحِمَارِ وَ حَمَلَهُ عَلَى كَتِفَيْهِمَا لِلتَّخَلُّصِ مِنْ كَلَامِ النَّاسِ وَ لَكِنَّهُمَا مَا تَخَلَّصَا.»

۸- مَفْهُومُ النَّصِّ هُوَ

(۲) سکوت بهتر از حرف بی‌پوده است.

(۱) الکلامُ یجرُّ الکلام.

(۴) إرضاءُ الناسِ غايةٌ لا تُدرک.

(۳) کوه به کوه نمی‌رسد ولی آدم به آدم می‌رسد

٩- عَيِّنُ الخَطَأَ حسب النصِّ:

- (١) كانَ ابنُ الرَّجُلِ هو الذي ركبَ الحمارَ في المرَّةِ الأخيرةِ.
(٣) حينما طلب الولد من والده أن ينزل من الحمار فهو قبلَ طلبه.

١٠- عَيِّنُ الخَطَأَ عن الإِسْتِنْباطِ عن النصِّ:

- (١) لا تخف من اتِّخاذِ القرارات أو تبادل الآراء الخاصَّة بك عن جانب النَّاسِ.
(٢) لا تهتمَّ كثيراً بقول غيرك لأنَّه لا يمكن لك توقُّفهم عن الكلام خلفك.
(٣) يجب أن يكونَ لك في خاطرِك دائماً أتْك لا تعيش لغيرك فعش لنفسك.
(٤) كن صادقاً و توقَّعه من غيرك و لا تخف من ارتكاب الأخطاء.

** عَيِّنِ الصَّحِيحَ عن تعيينِ نوعيَّةِ الكلماتِ المشار إليها بخطِّ: (٣٢ - ٣١)

١١- «أثنان»:

- (١) من الأعداد الأصلية - مذكر - معرفة علمٍ / مفعول لفعل قال
(٢) من الأعداد الترتيبية - نكرة - للمثنى / مبتدأ و خبره «يركبان» و الجملة إسمية
(٣) من الأعداد الأصلية - مذكر - نكرة / مفعول لفعل قال
(٤) للمثنى - من الأعداد الأصلية - نكرة / مبتدأ و خبره «يركبان» و الجملة إسمية

١٢- «يركب»:

- (١) فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي مادته (ر ك ب) / خبر لـ «شاب» و الجملة اسمية
(٢) من الأفعال المضارعة - للغائبين - مزيد ثلاثي من باب إفعال / خبر لـ «شاب»
(٣) فعل ماضٍ - مجرد ثلاثي - مبني للمعلوم أو معلوم / فعل و مع فاعله «شاب» جملة فعلية
(٤) للغائب - مجرد ثلاثي من مادة (ي ك ب) - معلوم / خبر لـ «شاب» و جملة بعد الإسم النكرة

** عَيِّنِ المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٠ - ٣٣)

١٣- «لا يحبُّ الكثيرُ مِنَّا أن غيرنا في شؤوننا لأننا نكره هذا العمل.» المفردة المناسبة هي

- (١) تَدْخُلُ (٢) يُدْخِلُ (٣) يَدْخُلُنُ (٤) يَتَدْخَلُ

١٤- عَيِّنِ الخَطَأَ في المرادفات و المضادات

- (١) كَلَّمَ الناسَ على قدر عقولهم. مرادفه: حدَّث
(٣) لا تذكر عيوب الآخرين بكلام خفي. مضاده: واضح

١٥- عَيِّنِ عبارةً ليست فيها جملة وصفية

- (١) لحظة نجاحي في الامتحان هي لحظة لا أنساها أبداً.
(٣) اشترت لي أختي محفظة جميلة و وضعت فيها كتيبي.

١٦- عَيِّنِ عبارةً ما جاءت فيها جملة بعد الإسم النكرة:

- (١) ما القرآن إلَّا هادٍ يهدينا إلى سبيل الحق.
(٣) شاهدت الطالب معلماً فقاموا له احتراماً.

١٧- عَيِّنِ الفعل المضارع يترجم مضارعاً التزامياً.

- (١) خلق ربنا الرحيم لنا حدائق جميلة تُسقى بالماء.
(٣) شاهدت غنياً يساعد الفقراء قُرب المساجد.

١٨- عَيِّنِ جملةً تصف نكرة ما قبلها:

- (١) قد جمع الفلاح من بساتينه فواكه لم يُجمع مثلها حتى الآن!
(٢) لا يتأثر بكلامنا من تحدُّثه إن لم نعمل به و لو كان كلاماً سديداً!
(٣) إتخذ الله في القرآن أساليب مختلفة لدعوة الناس إلى دينه لأنهم مختلفون!
(٤) من تُكره مجالسته لفحشه فهو شرٌّ من العباد الآخرين إلى الله!

١٩- عَيِّنِ ما يعادل الماضي البعيد من حيث المعنى:

- (١) سافرت إلى بلدٍ ولدت فيها في الطفولة!
(٣) عندما حان وقت المطالعة ذهبنا إلى المكتبة!

٢٠- عَيِّنِ مفعولاً نكرةً صفته جملة فعلية:

- (١) حاولَ مُدرِّسو مدرستنا في تعليم الطلاب بطريقة تنفع لهم كثيراً!
(٣) وجدت شاباً كثير المعاصي و هو كان نادماً لأجل ارتكاب الذنوب!